

معاونت آموزش
دفتر طرح و برنامه های درسی

استاندارد آموزش شایستگی

جوشکاری گلویی (Fillet) فولاد های کم کربن و زنگ نزن با فرآیند GTAW

گروه شغلی جوشکاری و بازرسی جوش

کد استاندارد

۳۱۲۲-۱۱/۰۱۷/۱

تاریخ تدوین: ۱۳۹۱/۱۰/۱

تدوین کنندگان استاندارد آموزش

ردیف	نام و نام خانوادگی	مدرک و رشته تحصیلی	سمت	سابقه کار	پست الکترونیک
۱	میر مصطفی حسینپور	دکترای جوشکاری	مدرس دانشگاه ، مشاور آموزشی و پژوهشی	۲۶ سال	Ama_edu_inst@yahoo.com
۲	جمشید اکبری زنجانی	کارشناسی جوش	مربی سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور	۲۴ سال	lwt_Zanjani@yahoo.com
۳	علی محمد اکبری	کارشناسی ارشد جوشکاری	مربی سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور	۱۴ سال	Am.akbari101@yahoo.com
۴	حمید ثابت قدم	کارشناسی ارشد جوشکاری	مدرس دانشگاه آزاد و دانشگاه علمی و کاربردی	۸ سال	h.sabetghadam@yahoo.com
۵	علی رضا لاهوتی	کارشناسی جوش	مربی سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور	۱۸ سال	Lahooti_NR@yahoo.com
۶	حمید علوی ایلخچی	کارشناسی متالورژی	رئیس کمیته راهبری جوش و بازرسی جوش و مدیر کل دفتر مشاوره و هدایت آموزشی سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور	۱۵ سال	Hamid_alavi98@yahoo.com
۷	بیبا بهمنیار باروق	کارشناسی مواد	کارشناس سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور و رئیس گروه برنامه ریزی درسی جوشکاری و بازرسی جوش	۷ سال	-

آدرس دفتر طرح و برنامه های درسی

تهران - خیابان آزادی ، خیابان خوش شمالی ، نبش خیابان نصرت ، ساختمان شماره ۲ ، سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور ، پلاک ۲۵۹

دورنگار : ۶۶۹۴۴۱۱۷

تلفن : ۹ - ۶۶۵۶۹۹۰۰

پست الکترونیک: Barnamehdarci @ yahoo.com

نظارت بر تدوین محتوا و تصویب :

کد استاندارد: ۱۱/۰۱۷/۱-۳۱۲۲

اعضاء کمیسیون تخصصی:

-

حوزه های حرفه ای و تخصصی همکار برای تدوین استاندارد :

-

فرآیند اصلاح و بازنگری :

مشخصات استاندارد آموزش شایستگی

عنوان:
جوشکاری گلوبی (Fillet) فولاد های کم کربن و زنگ نزن با فرآیند GTAW
شرح:
این شایستگی پوشش دهنده شیوه استاندارد جوشکاری گلوبی (Fillet) فولاد های کم کربن و زنگ نزن با فرآیند GTAW بوده و عناصر انتخاب الکتروود و آماده سازی آن ، راه اندازی دستگاه جوشکاری GTAW ، انتخاب فیلر (سیم جوش)، جوشکاری طبق دستورالعمل T۱ و جوشکاری طبق دستورالعمل T۲، کنترل کیفیت جوش در آن تشریح شده است.
ویژگی های کارآموز ورودی:
حداقل میزان تحصیلات: دیپلم حداقل توانایی جسمی و ذهنی: سلامت کامل جسمی و ذهنی شایستگی پیش نیاز: جوشکاری لوله های فولاد ی کم کربن و زنگ نزن با فرآیند SMAW
طول دوره آموزش:
طول دوره آموزش : ۸۴ ساعت -زمان آموزش نظری : ۱۲ ساعت -زمان آموزش عملی : ۷۲ ساعت
بودجه بندی ارزشیابی (به درصد)
کتبی : ۲۵٪ عملی : ۶۵٪ اخلاق حرفه ای : ۱۰٪
صلاحیت های حرفه ای مربیان:
دارا بودن حداقل مدرک کارشناسی جوش ، مکانیک و متالورژی با حداقل ۴ سال سابقه کار مرتبط

استاندارد آموزش
- برگه‌ی عناصر شایستگی و معیارهای عملکرد

معیار عملکرد	عنصر شایستگی
۱-۱- در شرایط ایمن انجام گردد. ۱-۲- الکتروود بر اساس جنس و ضخامت قطعه کار انتخاب گردد. ۱-۳- الکتروود بطور صحیح و بر اساس دستورالعمل تیز گردد.	۱-انتخاب الکتروود و آماده سازی آن
۲-۱- در شرایط ایمن انجام گردد. ۲-۲- الکتروود دستگاه بطور صحیح به تورچ دستگاه نصب گردد. ۲-۳- انتخاب و اتصال سرامیکی تورچ بطور صحیح و بر اساس دستورالعمل انجام گردد. ۲-۴- نوع گاز بر اساس جنس قطعه انتخاب گردد. ۲-۵- مهار و اتصال کپسول های گاز محافظ با دقت و به درستی انجام گردد. ۲-۶- تنظیم دبی گاز به طور صحیح و بر اساس دستورالعمل انجام گردد. ۲-۷- نوع جریان و قطب بر اساس جنس قطعه کار و بطور صحیح انتخاب گردد.	۲-راه اندازی دستگاه جوشکاری GTAW
۳-۱- جنس و قطر فیلر بر اساس جنس و ضخامت قطعه کار و نوع طرح اتصال انتخاب گردد.	۳-انتخاب فیلر (سیم جوش)
۴-۱- در شرایط ایمن انجام گردد. ۴-۲- جوشکاری طبق دستورالعمل T۱ انجام گردد.	۴-جوشکاری در سطح T۱
۵-۱- در شرایط ایمن انجام گردد. ۵-۲- جوشکاری طبق دستورالعمل T۲ انجام گردد.	۵- جوشکاری در سطح T۲
۶-۱- در شرایط ایمن انجام گردد. ۶-۲- ابعاد ناپیوستگی های احتمالی در محدوده پذیرش استاندارد ISO ۵۸۱۷ باشد.	۶- کنترل کیفیت جوش

استاندارد آموزش
برگه تحلیل آموزش

زمان اسمی آموزش: ۱۲ ساعت	دانش:
- فرآیند GTAW، کاربرد، مزایا و محدودیت های آن - انواع دستگاه های جوشکاری GTAW و کاربرد های آن - پارامتر های یک سیکل کامل جوشکاری شامل: $Pre\ gas, I_s, UP\ Slope, I_w, Down\ Slope, I_e, post\ gas$ - سیستم pulse، محاسن و محدودیت آن در جوشکاری GTAW و اثر فرکانس پالس بر ابعاد و نفوذ جوش - انواع گاز محافظ و اثر هر یک بر جوش طبق استاندارد EN ۴۳۹ & AWS A۵.۳۲ در فرآیند GTAW - نحوه انتخاب و تنظیم دبی و قطر نازل گاز با توجه به شرایط جوشکاری - انواع کپسول گاز و رنگ مشخصه هر یک طبق استاندارد EN ۱۰۸۹ در فرآیند GTAW - وضعیت های جوشکاری در سطح T_۱, T_۲ (استاندارد ISO ۶۹۴۷ و EN ۱۲۳۴۵) - مشخصات ابعادی جوش fillet (ساق جوش، انواع گلوبی، نفوذ، تعداد پاس) و عوامل موثر بر آن ها در فرآیند GTAW - انواع سیم جوش مصرفی جهت جوشکاری فولاد های کم کربن طبق استاندارد EN ۱۶۶۸ و نحوه انتخاب آن - انواع سیم جوش مصرفی جهت جوشکاری فولاد های زنگ نزن و نحوه انتخاب آن - انواع الکتروده های تنگستنی و کاربرد آن ها - انواع ناپیوستگی ها و معایب ایجاد شده در جوش fillet در فرآیند GTAW - جوش نفوذ کامل (CJP) و جوش نفوذ نسبی (PJP) در فرایند GTAW - قابلیت جوش پذیری و پیچیدگی های بوجود آمده در جوشکاری فولاد زنگ نزن در فرآیند GTAW - چگونگی فرآیند تعمیر عیوب جوش - ماسک جوشکاری و شماره شیشه سیاه برای فرایند GTAW طبق EN ۱۶۹ - شرایط و ابعاد قطعات نگهدارنده (Stiffener & Bracket) در فرایند GTAW - تکنیک چند لایه (Multi Layer) و چند پاسه (Multi Passes)، محاسن و محدودیت هریک در فرایند GTAW - شرایط خال جوش گلوبی (موقعیت، طول) و عوامل موثر بر میزان فریت در جوشکاری فولاد های دوبلکس در فرایند GTAW - الزامات خاص ایمنی در فرآیند GTAW (نحوه نگهداری الکتروده های تنگستن در انبار و چگونگی آماده سازی در جوشکاری) - انواع فیلر طبق استاندارد AWS A۵.۹ (Stainless Steel Welding Rod) و نحوه انتخاب فیلر طبق مرجع ESAB (Stainless (Reg.No XA۰۰۰۴۸۸۲۰) (قطعات همجنس) فرایند GTAW	

استاندارد آموزش
برگه تحلیل آموزش

زمان اسمی آموزش: ۷۲ ساعت	مهارت:
	- استفاده از وسایل حفاظت فردی هنگام جوشکاری - کنترل و بررسی دستگاه جوشکاری و تنظیم پارامتر های آن - گرده سازی بر روی ورق های فولادی کم کربن و زنگ نزن در وضعیت های PC,PF,PA - جوشکاری fillet قطعات فولادی کم کربن و زنگ نزن با طرح اتصال T شکل با ضخامت ۵ میلیمتر در وضعیت های PA,PB,PF,PC - جوشکاری Fillet قطعات فولادی کم کربن و زنگ نزن با طرح اتصال T شکل با ضخامت بیشتر از ۱ میلیمتر در وضعیت های (Thin plate $t < 3$ mm) PF,PB,PA - جوشکاری Fillet قطعات فولادی کم کربن و زنگ نزن با طرح اتصال گوشه ای خارجی با ضخامت بیشتر از ۱ میلیمتر در وضعیت های PA,PF,PC (نفوذ کامل) با دو تکنیک :- جوشکاری با گاز پشت بند- جوشکاری ۲ نفره هم زمان - جوشکاری Fillet قطعات فولادی کم کربن و زنگ نزن با ضخامت بیشتر از ۱ میلیمتر در وضعیت (Thin plate $t < 3$ mm) PD - جوشکاری Fillet قطعات فولادی کم کربن و زنگ نزن (لوله به صفحه) بصورت دور تا دور (orbital) با ابعاد $40 \leq D \leq 80$ mm و $t > 1$ mm در وضعیت های PF,PB,PD - تعمیر عیوب احتمالی
	نگرش:
	- دقت در انجام جوشکاری و تشخیص عیوب - استفاده صحیح از ابزار آلات - استفاده بهینه از مواد مصرفی - ساماندهی محیط کار

- برگه استاندارد تجهیزات

ردیف	نام	مشخصات فنی و دقیق	تعداد	توضیحات
۱	رایانه	با تمام متعلقات	۱ دستگاه	
۲	وسایل کمک آموزشی		۱ سری	
۳	کپسول اطفاء حریق	چرخدار	۲ عدد	
۴	جعبه کمک های اولیه	با تمام وسایل	۱ جعبه	
۵	دستگاه جوش TIG	مجهز به سیستم HF و lift arc	۸ دستگاه	
۶	کپسول گاز آرگون	۴۰ لیتر و با خلوص ۹۹/۹۹۹٪	۱۵ کپسول	
۷	سیستم تهویه			
۸	دستگاه سنگ سنباده دو طرفه	سایز متوسط	۱ دستگاه	
۹	قیچی ورق بری گیوتین	هیدرولیک ۱متری با توان برش ۱۰ میلیمتری	۱ دستگاه	
۱۰	مانومتر گاز آرگون	۲ فلومتر	۹ عدد	

توجه :

- تجهیزات برای یک کارگاه به ظرفیت ۱۵ نفر در نظر گرفته شود .

– برگه استاندارد مواد

ردیف	نام	مشخصات فنی و دقیق	تعداد	توضیحات
۱	الکتروود تنگستن	ته قرمز یا طلایی یا آبی با قطر ۲/۴ میلیمتر	۱ عدد	برای هر نفر
۲	سیم جوش مسوار	ER-۷۰۵۶ با قطر ۲/۴ میلیمتر	۲/۵ کیلو گرم	برای هر نفر
۳	سیم جوش فولاد زنگ نزن	ER۳۰۸ یا ER۳۱۶ یا ER۳۱۶L با قطر ۱/۶	نیم کیلو گرم	برای هر نفر
۴	سیم جوش فولاد زنگ نزن	ER۳۰۸ یا ER۳۱۶ یا ER۳۱۶L با قطر ۲/۴	۲/۵ کیلو گرم	برای هر نفر
۵	ورق فولادی St۳۷	۲×۱ متر با ضخامت ۲ میلیمتر	۵ برگ	
۶	ورق فولادی زنگ نزن	۳۱۶L با ضخامت ۲ میلیمتر	۲ برگ	
۷	لوله فولادی کم کربن	۲ اینچ	۳ شاخه	
۸	لوله فولادی زنگ نزن	۱ اینچ	۱ شاخه	
۹	صفحه سنگ سنباده	متناسب با دستگاه سنگ سنباده موجود در کارگاه	۲ عدد	برای هر دوره
۱۰	پودر تیز کن تنگستن		۲۰۰ گرم	برای هر دوره
۱۱	ژل passive فولاد زنگ نزن		۱ کیلو گرم	برای هر دوره
۱۱	لباس کار	فرنج (کاپشن و شلوار) کتان-سورمه ای	۱ دست	برای هر نفر
۱۲	ماسک تنفسی	قابل شستشو	۱ عدد	برای هر نفر
۱۳	گوشی صدا گیر	Earplag داخل گوش-نخ دار	۱۰ عدد	برای هر نفر
۱۴	گوشی صدا گیر	Earmaff روی گوش	۱ عدد	برای هر نفر
۱۵	دستکش	چرمی جوشکاری	۱ جفت	برای هر نفر
۱۶	پابند	چرمی	۱ جفت	برای هر نفر
۱۷	آستین بند	چرمی	۱ جفت	برای هر نفر
۱۸	ماسک جوشکاری	نقابی	۱ عدد	برای هر نفر
۱۹	کفش ایمنی	مخصوص جوشکاری	۱ جفت	برای هر نفر
۲۰	مقنعه	جوشکاری چرمی	۱ عدد	برای هر نفر
۲۱	پیشبند	چرمی	۱ عدد	برای هر نفر

توجه :

– مواد به ازاء یک نفر و یک کارگاه به ظرفیت ۱۵ نفر محاسبه شود .

- برگه استاندارد ابزار

ردیف	نام	مشخصات فنی و دقیق	تعداد	توضیحات
۱	برس سیمی دستی	مسواکی	۱ عدد	برای هر نفر
۲	انبر دست	-	۱ عدد	برای هر نفر

توجه :

- ابزار به ازاء هر سه نفر محاسبه شود .